

ФУНКЦІОНАЛЬНІ ДЕВІАЦІЇ ЛЕКСЕМИ ONE

Совенко А. М.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Баранова С. В.

Лексема *one* з'явилася близько 1200 року н.е. Такий вік лексеми об'єктивує її частотність, морфологічну дивергенцію, граматикуалізацію та значний словотворчий потенціал.

Денумеральні іменники від лексеми *one* складають 113 одиниць у вибірці з яких іменник *one* зустрічається 88 разів. Інші одиниці з цієї групи: *none* (10), *loneliness* (7), *openess* (1). Лексеми утворені афіксацією та композицією.

Кількість денумеральних прикметників становить 200 одиниць, 107 з них складають приклади з лексемою *only*, 52 – *alone*, 17 – *lonely*, *one* – 2, *one* – 7 випадків. Решта денумеративів зустрічається ілюзорно. Серед способів словотвору прикметників превалює композиція.

Денумеральні прислівники налічують 216 слів, з них 157 – лексема *once*, 33 – *only*, 18 – *alone*, *nonetheless* – 4, інші – одиничні. У способах творення цих слів переважає афіксація.

Найбільш чисельними є денумеральні займенники, утворені від лексеми *one*. Їх кількість складає 293 одиниці, найбільш частотними є лексеми *one* (40 випадків), *no one* (40), *none* (48), *someone* (48), *everyone* (38), *anyone* (24), *any* (22). Явним є тяжіння лексеми *one* до функції заміни.

Поліфункціональність лексеми *one* зумовлена міцною діахронічною пам'яттю, частим використанням та великим словотворчим потенціалом. Денумеральні утворення формуються за законами вербокреації англійської мови, переважно способами конверсії, композиції, суфіксації. Повнозначні секундарні утворення від лексеми *one* зберігають сему числа синкретично.

1. Швачко С. О. Словотворчі тенденції квантитативних одиниць: лінгвокогнітивні аспекти. / С. О. Швачко // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2012. – № 23(248). – С. 197 – 201.
2. Шуменко О. А. Частиномовний простір денумеративів сучасної англійської мови. Філологічні трактати. – Том 3, №2, '2011. – С.97 – 101.
3. Online Etymology dictionary <http://www.etymonline.com/index.php>

Перекладацькі інновації : матеріали III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 15-16 березня 2013 р. / Ред.кол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова, О.В. Ємельянова та ін. — Суми : СумДУ, 2013. — С. 135-136.